

Дондель Володимир,
Студент магістратури спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування»
Науковий керівник: **Зеленський А.В.,**
к.е.н., асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

РОЛЬ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУ В РОЗВИТКУ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ

В сучасній економіці домогосподарства є важливою складовою національної економіки, а споживче кредитування відіграє безпосередньо важливу роль в розвитку цих господарств.

Споживчий кредит – це грошові кошти, що надаються кредитором (банком або іншою фінансовою установою) споживачеві (безпосередньо домашнім господарствам) на придбання продукції. Цей кредит надається переважно в національній валюті. Банк надає кредити фізичним особам у розмірах, що визначаються, виходячи із вартості товарів і послуг, які є об'єктом кредитування. Строк повернення кредиту визначається кредитором і позичальником у кредитному договорі та залежить від цілей кредитування, розміру кредиту і також платоспроможності позичальника [5, с.183].

Споживчий кредит може надаватись як банківськими так і небанківськими кредитними установами здебільшого фізичним особам. В Україні кредитними установами небанківського типу, що надають споживчий кредит, є ломбарди (надають кредит під рухоме майно - дорогоцінності, антикваріат, одяг тощо), кредитні спілки, торговельні організації (продаж товарів з розстрочкою платежу). Кредити своїм працівникам можуть надавати суб'єкти господарювання за рахунок спеціальних фондів, які вони створюють у результаті розподілу прибутку, що залишається в їх розпорядженні. В окремих

випадках, фізичні особи також можуть надавати кредит на споживчі цілі одна одній [2].

Споживче кредитування відіграє значну роль у забезпеченні соціальних потреб населення, формуванні платоспроможного попиту, який, у свою чергу, впливає на розвиток економіки країни, полегшуючи процес реалізації продукції, прискорюючи отримання прибутку і доходів Державного бюджету [4, с.173]. Розглядаючи поняття споживчого кредиту, можна виділити декілька його специфічних рис:

- споживчий кредит відображає відносини між кредитором і позичальником, сенс яких полягає у кредитуванні кінцевого споживання;
- споживчі кредити отримують як, правило, фізичні особи;
- споживчий кредит виступає засобом задоволення споживчих потреб населення, що безумовно підвищує життєвий рівень населення;
- всі види споживчого кредиту мають соціальний характер - за допомогою них вирішуються суспільні проблеми [1, с.7].

За попередніми даними 2018 року в Україні зафіксовано обсяг споживчого кредитування в розмірі 87 млрд. грн., що на 1,4 млрд. грн. менше ніж у попередньому році. Причина скорочення цього обсягу – зростання ставок міжбанківського кредитування та повільне зростання обсягів депозитів, а також девальваційні очікування і відсутність притоку грошових коштів у вигляді зовнішніх інвестицій.

Протягом 2018 року вартість споживчих кредитів в середньому по ринку стрімко зростала, а мінімальні ставки за деякими термінами кредитування «підвищилися» більше, ніж на 10 відсоткових пунктів [6].

Як бачимо, такі високі ставки за споживчими кредитами і призводять до зменшення попиту на даний вид кредитування. Саме тому необхідно негайно вдосконалювати кредитну систему в Україні, з метою зменшення величини відсоткових ставок.

Отже, споживче кредитування посідає значне місце в системі банківських активних операцій. Необхідність цього виду кредитування зумовлене

постійними потребами населення, які є необмеженими. У деяких випадках, проблему тимчасової повної відсутності коштів, що можна використати для задоволення цих потреб, також вирішує споживче кредитування. Даний вид кредитування вирішує багато проблем, які зумовлені не лише вищезазначеним протиріччям, а й іншими аспектами суспільного життя, пов'язаними зі здійсненням розширеного відтворення, забезпеченням соціально-економічного розвитку країни [3, с. 47].

Виходячи із вище сказаного, можна зробити висновок, що роль споживчого кредитування в розвитку домашніх господарств є надзвичайно великою. Проте виникають суперечливі питання, щодо відсоткових ставок, які є дуже високими для населення. Тому для вирішення цієї проблеми повинні використовуватись найефективніші методи державного регулювання банківського сектору.

Список використаних джерел

1. Алексєнко Л. Споживче кредитування в Україні: тенденції та перспективи розвитку. Наука й економіка. 2011. №2.
2. Добрик Л. Споживчий банківський кредит в Україні: ресурсне забезпечення та ефективність. Економічний аналіз. 2011. Випуск № 8. част. 1.
3. Дубчак О. Актуальні проблеми підвищення ефективності споживчого кредитування. Світ фінансів. 2011. № 4.
4. Зеленський А.В. Теоретичні підходи до визначення сутності понять «фінансова політика» та «фінансовий механізм». Економічний дискурс: Міжнародний збірник наукових праць. 2014. №2. С.172-175.
5. Петрук О.М. Банківська справа. Навчальний посібник. За ред. д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинця. К.: Кондор, 2008. 466 с.
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://ipress.ua/news/v_ukraini_zmenshuietsy_a_obsyag_spozhyvchogo_kredytuvannya_4411.html